

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

Галузь знань 0202 Мистецтво

напрямок підготовки 6.020205 "Образотворче мистецтво"

(за видами)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2015-16 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим планом.

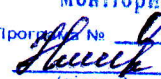
Структура типова

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 А.О.Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра образотворчого мистецтва, код 02138554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 06 46

 (підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 16

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний рисунок» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напрям підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*.

Розробник: Романенкова Ю. В., доктор мистецтвознавства, професор, зав. кафедри образотворчого мистецтва Інститут Мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 02 » вересня 2015 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

_____ Ю. В. Романенкова

_____, 2015 рік
_____, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Навчально-методична карта дисципліни.....	9
IV. Програма	
V. Плани практичних занять	12
<i>Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами.....</i>	<i>12</i>
<i>Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей і гіпсової голови.....</i>	<i>16</i>
VI. Завдання для самостійної роботи.....	18
Карта самостійної роботи бакалавра.....	18
VII. Система поточного та підсумкового контролю	21
VIII. Методи навчання	24
IX. Методичне забезпечення курсу.....	24
X. Рекомендована література (основна, додаткова)	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх художників теоретичних знань і практичних навичок у галузі академічного рисунку. Студенти в результаті опанування цією дисципліною мають навчитися бачити й передавати взаємозв'язок предмета та середовища, отримати досвід зображення складного простору з постатями та предметами, оволодіти новими техніками рисунку, отримати знання про декоративно-площинну організацію графічного зображення в різних техніках рисунку, навчитися будувати та передавати в різних техніках складні постановки, з кількома смисловими та пластичними центрами. Основна загальна мета курсу – становлення композиційного мислення та зображувальної грамотності – основних якостей для майбутньої професійної діяльності випускників університету, формування базових компетенцій художника:

- *мистецтвознавчої*: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх художньої мови;
- володіння фаховою термінологією;
- *художньо-творчої*: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;
- *художньо-технологічної*: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму.

Для досягнення даної мети ставляться наступні **завдання**:

- ознайомити студентів з матеріалами та техніками академічного рисунку;
- навчити студентів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунку – лінією, штрихом, тінню;
- навчити студентів грамотно розташовувати предмети в площині аркуша;

- навчити студентів передавати об'єм предмета засобами рисунку, володіти штрихом та опанувати його законами;
- навчити законам побудови форми на зображувальній площині;
- сформувані у студентів творче ставлення до природи та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- основні методи, техніки та матеріали рисунку, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунку в рішенні образних задач;
- принципи композиції в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом, фактурою матеріалу, тіннями і штрихом;
- пропорції та їх значення в рисунку;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови форми в рисунку.

Вміти:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку простий натюрморт з кількох предметів;
- виконати побудову та рисунок в основних техніках гіпсових фігур у різних композиційних рішеннях (гіпсова фігура, натюрморт з гіпсовою фігурою, тощо);
- передати фактуру предмета, виконаного з різних матеріалів (дерево, кераміка, метал, скло);
- організувати простір засобами рисунку – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку предметів;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунку (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).

Курс «Академічний рисунок» загальним обсягом 720 годин (24 кредити) вивчається протягом 1-8 семестрів, 8 модулів, з них 484 – аудиторні, 484 – практичні, 40 – модульний контроль, 120 годин – семестровий контроль, 46 – самостійна робота, форми контролю – заліки в 1,5,7 семестрах та іспити в 2,4,6,8 семестрах. Самостійна робота полягає у виконанні практичних завдань відповідно до програми, з урахуванням підвищення рівня складності від першого модуля до восьмого. При оцінюванні результатів знань та вмінь враховується рівень виконання практичних аудиторних робіт, їх кількість, якість і кількість самостійних практичних робіт. Обов'язковою вимогою для отримання студентом позитивної оцінки є наявність начерків (не менше 30 впродовж кожного модуля, виконаних олівцем чи м'якими матеріалами), що представляються впродовж семестрового перегляду творчих робіт, у формі якого відбувається семестровий контроль.

До заліку та іспиту допускаються студенти, які активно відвідували заняття, виконали всі аудиторні та самостійні завдання. Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів за модуль.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічний рисунок

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс підготовки фахівців	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 6</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 240</p> <p>Тижневих годин: 4</p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво</p> <p>Шифр та назва напрямку: 6.020205 Образотворче мистецтво</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"</p>	<p>нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1</p> <p>Семестр: 1,2</p> <p>Аудиторні заняття: 132 год.</p> <p>Практичні: 132 год.</p> <p>Модульний контроль: 14 год.</p> <p>Самостійна робота: 64 год. Семестровий контроль – 30 год. Види контролю: залік (1 семестр), екзамен (2 семестр)</p>

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичні заняття	Самостійна робота	Семестровий контроль	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами								
1.	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристики основи, матеріали та техніки	2	2		2			
2.	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма)	14	14		14			
3.	Натюрморт з тілами обертання (циліндр, куля)	14	14		14			
4.	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драпіровками	14	14		14			
5.	Натюрморт з предметами побуту, гіпсовою вазою та драпіровками	14	14		14			
6.	Складний натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом	18	18		18			
7.	Натюрморт з 2-3 предметами побуту	8				8		
8.	Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драпіровками	10				10		
9.	Натюрморт з предметами побуту та драпіровками (м'які матеріали)	12				12		
10.	Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали)	6				6		
11.	Модульна контрольна робота	8						8
12.	Залік							
Разом		120	76		76	36		8
Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей і гіпсової голови								
1	Натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою)	12	12		12			

2	Натюрморт з драпіровкою та гіпсовою капітеллю колони	12	12		12			
3	Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драпіровкою	26	16		16	10		
4	Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драпіровкою	16	16		16			
5	Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали)	8				8		
6	Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками	10				10		
7	Модульна контрольна робота	6						6
8	Екзамен	30					30	
<i>Разом</i>		120	56		56	28	30	
<i>Разом за навчальним планом</i>		240	132		132	64	30	14

ПРОГРАМА

III. Навчально-методична карта дисципліни «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Разом за I модуль: 76 год., практичні заняття – 76 год., самостійна робота – 36 год., модульна контрольна робота — 8 год.

Разом за II модуль: 56 год., практичні заняття — 56 год., самостійна робота — 28 год., модульний контроль — 6 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Натюрморт з гіпсовими фігурами						
Кількість балів за модуль	<i>585 балів</i>						
Лекції	1	2	3	4	5	6	
Теми лекцій							
Теми практичних занять	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристики основи, матеріали та техніки <i>(10 балів)</i>	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) <i>(10 балів за заняття, разом – 70 балів)</i>	Натюрморт з тілами обертання (циліндр, куля) <i>(10 балів за заняття, разом – 70 балів)</i>	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драпіровками <i>(10 балів за заняття, разом – 70 балів)</i>	Натюрморт з предметами побуту, гіпсовою вазою та драпіровками <i>(10 балів за заняття, разом – 70 балів)</i>	Складний натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом <i>(10 балів за заняття, разом – 90 балів)</i>	

Самостійна робота	Натюрморт з 2-3 предметами побуту <i>(40 балів)</i>	Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драпіровками <i>(50 балів)</i>	Натюрморт з предметами побуту та драпіровками (м'які матеріали) <i>(60 балів)</i>				Короткотерміново-ві начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали) <i>(30 балів)</i>
Модульна контрольна робота	25 балів						
Види поточного контролю	Залік						
Підсумковий рейтинговий бал	Разом: 585 балів (коефіцієнт успішності: 4,85, наприклад, 400 балів:3,25=68,37 =задовільно за шкалою ECTS)						
Модулі	Змістовий модуль II						
Назва модуля	Натюрморт з гіпсовими фігурами						
Кількість балів за модуль	485 балів						
Лекції	1	2	3	4	5	6	
Теми лекцій							
Теми практичних занять	Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками <i>(10 балів за заняття, разом – 60 балів)</i>	Натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) <i>(10 балів за заняття, разом – 60 балів)</i>	Натюрморт з драпіровкою та гіпсовою капітеллю колони <i>(10 балів за заняття, разом – 80 балів)</i>	Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драпіровкою <i>(10 балів за заняття, разом – 80 балів)</i>			
Самостійна робота	Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драпіровкою <i>(50 балів)</i>	Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками <i>(50 балів)</i>	Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (туш, перо, м'які матеріали) <i>(40 балів)</i>				

Модульна контрольна робота	25 балів
Види поточного контролю	Екзамен – 40 балів
Підсумковий рейтинговий бал	485 балів (коефіцієнт успішності: 8,25 Екзамен - 40 балів (40 %) $8,25 \cdot n + 40 = 100$ балів

ІV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. НАТЮРМОРТ З ГІПСОВИМИ ФІГУРАМИ

Тема 1. Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристики основи, матеріали та техніки (2 год.)

Принципи організації робочого місця художника: мольберт, планшет, способи кріплення паперу. Грамотна постановка планшета відносно постаті художника. Правильний вибір точки зору, ракурсу та відстані від моделі.

Типи паперу. Колір, фактура, цупкість. Принципи вибору паперу відповідно до поставленого завдання. Формати. Грунтований папір для роботи акварельними або гуашевими фарбами, що володіє властивістю всмоктувати вологу. Папір для роботи акриловими фарбами. «Кантон». «Пантоне». Папір ручної роботи. «Інгрес».

Принципи роботи з олівцем: як тримати олівець, як його заточувати, тощо. Дві основні групи матеріалів: сухі та вологі.

Сухі матеріали: олівці, кольорові олівці, сангіна, соус, пастель, вугілля тощо. Графітні олівці. Градація твердості олівців. Н – тверді олівці (до 9Н), В – м'які олівці (до 9В), сфери їх застосування. Лінія. Штрих. Розтушовка. Кольорові олівці. Спосіб виготовлення та консистенція грифеля. Нанесення штриха, розтушовка.

Туш. Чорна та кольорова туш, розчинна та нерозчинна. Перовий рисунок. Рисунок за допомогою пензля.

Рисунок пастеллю. Засоби художньої виразності. Штрих, світло-тіньове моделювання. Рисунок вугіллям. Художні засоби, інструментарій. Сангіна різних відтінків. Принципи роботи. Соус. Засоби роботи з матеріалом. Особливості техніки.

Матеріали: папір білий та тонований різної цупкості(формат А4), олівці різної м'якості, гумка, сангіна, соус, пастель, вугілля (древесне та пресоване).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[8],[9].

ТЕМА 2. Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) (14 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями. Загальна композиція композиція аркуша в тонких лініях. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

основна: [2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[8],[9].

Тема 3. Натюрморт з тілами обертання (циліндр, куля) (14 год.)

Обрання точки зору, ракурсу. Послідовність виконання рисунку з тілом обертання. Гармонійна компоновка предмета на площині аркуша, загальна композиція аркуша в тонких лініях. Лінійно-конструктивна побудова геометричної фігури, виявлення форми предмета світлотінню. Визначення взаємовідношення мас предметів. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[8],[9].

Тема 4. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драпіровками (14 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями та тілами обертання. Загальна композиція площини аркуша, фор-ескіз. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Побудова циліндра, кулі. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Світлотінньове моделювання. Фактура предметів. Робота з драпіровкою.

Особливості передачі фактури тканини, проробка складок, моделювання тоном.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 5. Натюрморт з предметами побуту, гіпсовою вазою та драпіровками (14 год.)

Обрання точки зору. Загальна компоновка, взаємозв'язок предметів, зіставлення мас предметів. Побудова вази як групи геометричних тіл. Принципи побудови, основні стадії.

Побудова гіпсової моделі та предметів побуту лініями, моделювання тоном. Тональні градації. Робота з об'ємом. Принцип штриховки предмета. Зіставлення фактур гіпсової вази та драпіровки. Виявлення пластики складок. Залежність пластики складок від щільності драпіровки, їх форма, ліплення об'єму, передача фактури.

Робота з тлом. Її особливості. Зіставлення сили тону тла та тонових градацій

предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 6. Складний натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом (18 год.)

Типи гіпсових орнаментальних мотивів. Компонівка предметів. Вивчення гіпсового зліпку в профіль з метою визначення товщини елементів. Попередній аналіз форми моделі. Вибір ракурсу. Загальне розташування форми в просторі. Невдалі точки зору.

Узагальнена характеристика зліпка. Виявлення головної вісі руху та основних пропорцій. Основні пропорційні співвідношення. Особливості форми предмета. Прорисовка деталей, що визначають пластику орнаментального мотиву. Передача основних тональних градацій. Ліплення форми світлотінню і штрихом. Межі власних і падаючих тіней. Рефлекси. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II НАТЮРМОРТ З ГІПСОВИМИ ФІГУРАМИ

Тема 1. Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками (12 год.)

Послідовність виконання. Загальна композиція композиція аркуша в тонких лініях. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Співвідношення мас. Лінійно-конструктивна побудова предметів. Детальна прорисовка предметів з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Моделювання тоном. Способи передачі світлотіні. Проробка фактури.

Конструктивна побудова опудала птаха (качка або чайка), світлотіньове моделювання, робота тоном. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[8],[9].

Тема 2. Натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) (12 год.)

Вибір точки зору. Поняття про пропорції предмета. Взаємозв'язок предметів, компоновка. Особливості рисунку гіпсового рельєфу: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів форми в рельєфі та його бачення загалом.

Контраст фактур драпіровки та рельєфу, принципи їх передачі. Засоби передачі форми в рельєфі. Світлотінь та її закономірності в рельєфі та драпіровці.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 3. Натюрморт з драпіровкою та гіпсовою капітеллю колони (16 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Зіставлення мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова рельєфу з капітеллю колони. Побудова капітелі як групи геометричних ьл відповідно до законів їх передачі. Закладення основних пропорцій.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 4. Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драпіровкою (16 год.)

Підготовка до роботи темперними та олійними фарбами. Підготовка полотна для роботи олійними фарбами. Проклейка основи. Грунти та вимоги до них. Грунтовка полотна (картону дерева, паперу). Підготовка палітри з основними кольорами. Розчинники. Зв'язуючі речовини. Лаки. Основні прийоми олійного живопису при роботі з натюрмортом. Техніки.

Композиційне розташування предметів на площині полотна з урахуванням ступня складності натюрморту. Визначення основних пропорцій і конструктивна побудова з попереднім уточненням розташування предметів. Фор-ескізи в кількох ракурсах.

Побудова гіпсової голови. Вивчення світлотіньових відношень. Пропрацювання анатомічних особливостей запропонованої гіпсової голови. Пошук відношень основних кольорових плям. Пошук кольорових «розтяжок». Контрасти білої плями гіпсової натури з фактурами та кольоровими, тоновими плямами предметів та драпіровок. Стадії узагальнення.

Матеріали: полотно або ґрунтований картон (формат – А3), графітні олівці різної м'якості, деревесне вугілля, гумка.

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1. Натюрморт з 2-3 предметами побуту (8 год.)

Простий натюрморт з побутовими предметами. Задача: Закомпонувати натюрморт у площині аркуша, вибудувати коректні світлотонові співвідношення, проаналізувати маси предметів, їх фактуру.

Матеріал: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка

Тема 2. Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драпіровками (10 год.)

Натюрморт середньої складності з побутовими предметами та драпіровками.

Задача: передача тонального відтворення різних за кольором, фактурою та масою предметів. Натюрморт середньої складності з 3-4 предметів побуту.

Матеріал: акварельний папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка

Рекомендована література:

основна: [1],[2].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 3. Натюрморт з предметами побуту та драпіровками (м'які матеріали) (12 год.)

Натюрморт середньої складності з побутовими предметами та драпіровками.

Задача: передача тонального відтворення різних за кольором, фактурою та масою предметів.

Матеріал: папір (формат А2), за вибором студента можливо – тонований, м'які матеріали (сангіна, вугілля соус)

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

Тема 4. Натюрморт з предметами побуту та драпіровками (м'які матеріали) (6 год.)

Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей.

Матеріали: сангіна, вугілля, соус, пастель

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Побудова архітектурних деталей і гіпсової голови

Тема 1. Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драпіровкою (6 год.)

Гіпсова чоловіча голова з драперією. Задача: побудувати композицію з класичною гіпсовою чоловічою головою на тлі драпіровки.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[4],[5],[8],[9].

Тема 2. Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали) (8 год.)

Задача: виконання короткотермінових, швидких замальовок на знання пропорцій та розуміння ритму, руху, характеру образу.

Матеріали: папір (формат А5-А4), олівці різної м'якості, соус, сангіна, вугілля, пастель.

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9].

Тема 3. Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками (10 год.)

Натюрморт середньої складності з побутовими предметами та опудалом птаха на тлі драпіровок.

Задача: передача тонального відтворення різних за кольором, фактурою та масою предметів, передача фактури складок драперій.

Матеріал: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка

Рекомендована література:

основна: [1],[2].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[7],[8],[9].

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

з дисципліни “Академічний рисунок”

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали	
Змістовий модуль I.				
Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристики основи, матеріали та техніки	2	Практичне заняття	10	
Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма)	14	Практичне заняття	70	
Натюрморт з тілами обертання (циліндр, куля)	14	Практичне заняття	70	
Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драпіровками	14	Практичне заняття	70	
Натюрморт з предметами побуту, гіпсовою вазою та драпіровками	14	Практичне заняття	70	
Складний натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом	18	Практичне заняття	90	

Натюрморт з 2-3 предметами побуту	8	Самостійна робота	40	
Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драпіровками	10	Самостійна робота	50	
Натюрморт з предметами побуту та драпіровками (м'які матеріали)	12	Самостійна робота	60	
Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали)	6	Самостійна робота	30	
Модульна контрольна робота	8		25	
Разом:	120		585	

Змістовий модуль II.				
Натюрморт з драпіровкою та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою)	12	Практичне заняття	60	
Натюрморт з драпіровкою та гіпсовою капітеллю колони	12	Практичне заняття	60	
Рисунок гіпсової голови (чоловічої) з драпіровкою	26	Практичне заняття, самостійна робота	130	
Рисунок гіпсової голови (жіночої) з драпіровкою	16	Практичне заняття	80	
Короткотермінові начерки фігур тварин та людських постатей (м'які матеріали)	8	Самостійна робота	40	
Натюрморт з предметами побуту, опудалом птаха та драпіровками	10	Самостійна робота	50	
Модульна контрольна робота	6		25	

Разом годин	90			
Екзамен	30		40	
Разом	120		485	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Академічний живопис» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Робота на практичному занятті	10	66	660
2	Самостійна робота	-	-	320
3	МКР	25	2	50

4	Екзамен	40	1	40
Підсумковий рейтинговий бал				1070

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи письмового контролю:** проміжний та підсумковий перегляди творчих робіт
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання та вміння, самоаналіз
- **Представлення творчих робіт**

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно»	FX
	(з можливістю повторного складання)	
68 - 60	«задовільно»	E
74 - 69	«задовільно»	D
81 - 75	«добре»	C
89 - 82	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 7.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу (II модуль).

Виконання модульних контрольних робіт з даної дисципліни передбачає виконання етюду з натюрморту в техніці аквареллю «по-сирому».

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-творчої роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *Практичні*: виконання творчих завдань та копіювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з офіційними сайтами музеїв.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Вавилин В. Рисунок: учебное пособие/В. В. Вавилин, В.Ф. Вавилин, В. Моисеенко, В. Федин. – М.: ИМУ, 2004. – 104 с.
2. Еремеев В. Учебный рисунок/В. Еремеев, В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1995. – 216 с.
3. Кайда Л. Интермедиаальное пространство композиции: монография /Л.Кайда. – М.: ФЛИНТА, 2013. – 184 с.
4. Краморов С. Конструктивный рисунок. Натюрморт. Голова человека/С. Краморов. – Омск: Академия, 2005. – 108 с.
5. Ли Н. Основы учебного рисунка карандашом/Г. Ли. – М.: Искусство, 2005. – 239 с.
6. Сенин В. Школа рисунка карандашом/В. Сенин, О. Коваль. – Харьков-Белгород: Книжный клуб семейного досуга, 2007. – 90 с.

Додаткова:

1. Гинзбург Н. Как рисовать натюрморт/Н. Гинзбург. – М.: АСТ Астрель, 2004. – 34 с., ил.
2. Глазова М. В., Денисов В. С. Изобразительное искусство. Алгоритм композиции. – М.: Когито-Центр, 2012. – 221 с.
3. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
4. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
5. Королев В. Материалы и техники рисунка/В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1984. – 97 с.
6. Паранюшкин Р. Композиция. Теория и практика изобразительного искусства/Р. Паранюшкин. – М.: Феникс, 2005. – 81 с., ил.
7. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.
8. Фрэнкс Дж. Рисунок карандашом/Дж. Фрэнкс. – М.: АСТ Астрель, 2005. – 65 с., ил.
9. Шембель А. Основы рисунка/А. Шембель. – М.: Высшая школа, 1994. – 159 с.